

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παρόλο που οι επιστημονικές μελέτες αποδεικνύουν τα πολυάριθμα πλεονεκτήματα της ομαδικής εργασίας (καλύτερη μαθησιακή πρόοδος, πιο δημιουργικές λύσεις, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων κ.λπ.), έχουν επίσης μεγάλη πιθανότητα σύγκρουσης, π.χ. ο ένας συμφοιτητής/συμφοιτήτρια εξαφανίζεται, ο άλλος/άλλη αποδεικνύεται τελειομανής. Μόνο εάν όλοι συμμετέχουν κατάλληλα, μπορεί η ομαδική εργασία να είναι όχι μόνο επιτυχημένη αλλά και πιθανόν ειρηνική [1]. Οι ακόλουθες τέσσερις οδηγίες θα μπορούσαν να διασφαλίσουν ακριβώς αυτό.

1) Μια γραπτή συμφωνία

Αρχικά, η ομάδα πρέπει να θέσει έναν κοινό στόχο - **κοινό παρονομαστή**.

Μια υπόθεση: Ο ένας συμφοιτητής θέλει να περάσει με ελάχιστη προσπάθεια, ο άλλος ονειρεύεται για μια εργασία πρώτης τάξεως.

Οι διαφωνίες πρέπει να συζητηθούν. Ο βαθμός της εργασίας δεν είναι ο μοναδικός σκοπός. Σκεφτείτε και άλλους στόχους όπως:

- η λεπτομερής περιγραφή των παρατηρήσεων,
- η μάθηση ενός λογισμικού, ή η καλύτερη χρήση του,
- τα καλλιτεχνικά σχήματα της πειραματικής διάταξης,
- η κατάλληλη δομή του EXCEL,
- τα καλλιτεχνικά γραφήματα,
- η διεξοδική αντιμετώπιση πειραματικών προβλημάτων και η περιγραφή τους,
- η ανακάλυψη της επιστημονικής βιβλιογραφίας του θέματος...

Μια **γραπτή** συμφωνία αυξάνει τη δέσμευση, ενισχύει τη συνοχή και βελτιώνει τα κίνητρα. Αρκεί ένα σύντομο έγγραφο που υπογράφουν όλοι [2].

2) Καθορίστε ρόλους- ευθύνες

Πως γίνεται η διαχείριση του έργου, πως η κατανομή της εργασίας; - **στόχος είναι μια ομοιόμορφη κατανομή**.

Καλή πρακτική είναι να ανατίθεται σε κάθε μέλος της ομάδας ένας «ρόλο», π.χ. ο ένας πρέπει να είναι ο **συντονιστής**, ο οποίος φροντίζει της τακτικές ομαδικές συναντήσεις και τον τελικό έλεγχο, ένας άλλος, ο **λογιστής**, ο οποίος φροντίζει να τηρούνται οι προθεσμίες και το χρονικό πρόγραμμα, ένας άλλος, ο **γραμματέας**, ο οποίος ελέγχει την μορφή της έκθεσης και την λογική δομή των φύλλων στο EXCEL κ.λπ. Το πώς ονομάζονται τελικά οι ρόλοι ή πώς σχεδιάζονται λεπτομερώς είναι δευτερεύον.

Είναι πολύ σημαντικό να κατανέμετε την ευθύνη δίκαια μέσα στην ομάδα, ακολουθώντας αυτήν την δεύτερη οδηγία:

Ενημερωθείτε καλά ποιοι υπολογισμοί, ποια γραφήματα και ποιες απαντήσεις πρέπει να συμπεριληφθούν στην εργασία (το μέρος των αποτελεσμάτων/συμπερασμάτων είναι το πιο σημαντικό) και **μοιραστείτε ομοιόμορφα πρώτα τα μέρη των αποτελεσμάτων**.

Μια δίκαιη και σαφής κατανομή ρόλων και εργασιών εξασφαλίζει ότι:

- κάθε μέλος της ομάδας γνωρίζει ακριβώς τι πρέπει να κάνει.

- οι συγκρούσεις μειώνονται επειδή το μεγαλύτερο μέρος της επικοινωνίας αναγκαστικά συντελείται μέσω του ρόλου του καθένα. Έτσι αποφεύγετε την προσωπική προβολή ή προσβολή.

3) Επικοινωνήστε με διαφάνεια - διαδικτυακά εργαλεία

Τα καλά εργαλεία είναι απαραίτητα. Η χρήση του WORD, EXCEL, WORD FORMEL EDITOR θεωρείται γνωστή. Ιδανικά είναι τα διαδικτυακά εργαλεία του google (π.χ. google sheets) για υπολογισμούς και γραφήματα επειδή μπορείτε να αποθηκεύσετε και **να ανταλλάξετε αρχεία** εκεί.

4) Θέστε κίνητρα

Διατηρείστε τον ενδιαφέρον – **τα κίνητρα**.

- Τακτικές ομαδικές συναντήσεις αυξάνουν την **ταύτιση** με την ομάδα - είτε δια ζώσης είτε εξ αποστάσεως.
- Οι **ανταμοιβές** είναι καλές για το ομαδικό πνεύμα. Μετά τη συνάντηση να πιείτε έναν καφέ, να φάτε ένα παγωτό.
- Μπορεί να δοθούν και **τιμωρίες**, εάν έτσι ενισχύεται η επιτυχία του έργου (Όποιο μέλος χάσει μια συνάντηση θα πρέπει την επόμενη φορά να πληρώσει τον λογαριασμό (ή να φέρνει ένα γλυκό).

Μη αφήνετε στην τύχη την επόμενη ομαδική εργασία. Ελαχιστοποιήστε τουλάχιστον τον κίνδυνο καταστροφής (εκπρόθεσμης παράδοσης, έλλειψη τμημάτων στην έκθεση κ.λπ.).

Παρά τις καλύτερες προσπάθειές σας, και εάν ακόμα αισθάνεστε «ηλίθιος», και ότι οι υπόλοιποί σας «εκμεταλλεύονται», συνεχίστε να δίνετε το καλό παράδειγμα ως εξής: ορίστε προθεσμίες, αναθέστε καθήκοντα, χωρίς όμως να είστε αυταρχικοί και εξουσιαστικοί, και προσπαθήστε να ανακαλύψετε τα άγνωστα ταλέντα των συμφοιτητών σας .

Μόνο εάν τίποτα από τα παραπάνω δεν βοηθά μιλήστε με τους διδάσκοντες.

- [1] Tim Reichel, "[Gemeinsame Projekte im Studium - Wie man eine Gruppenarbeit übersteht, ohne verrückt zu werden](#)", Spiegel, 24.02.2022,
- [2] Piet Van den Bossche et al., "Social and Cognitive Factors Driving Teamwork in Collaborative Learning Environments: Team Learning Beliefs and Behaviors", Small Group Research, 37/5 (2006) 490-521, <https://doi.org/10.1177/1046496406292938>